

KOLMAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

- K 25.02 15.30 Ainekomisjonide esimeeste Koosolek
18.00 8ab klasside lastevanemate koosolek
- N 26.02 MK Jäljendusvaadend Leisis
- R 27.02 Vabariiklik kõnelaager „Kuldsuud Põltsamaal 2013“ Põltsamaal
- L 28.02 10.00 Jukukool
Füüsikaolümpiaadi piirkonnavor
- P 01.03 Poiste- solistide eelvoor KG-s
- E 02.03 10.45 Klassivanemate koosolekud
14.00 Direktsiooni koosolek
- T 03.03 16.00 Õpilasesinduse koosolek
10.00 Õigekirjakonkurss
- K 04.03 14.00 Juhtkonna koosolek
15.00 Metoodikanõukogu koosolek
17.00 Eelkool
- N 05.03 16.00 Põhikooli mälumängu III voor
Tööõpetuse konkursi eelvoor
- R 06.03 10.00 Kohtumine Rein Ahasega
10. - 11. klass
Üleriigiline A. Mattiiseni konkurss
Jõgeval
- L 07.03 Üleriigiline A. Mattiiseni konkurss
Jõgeval
Bioloogiaolümpiaadi lõppvoor
(gümnaasium)
MK inglise keele olümpiaad 6. - 9. kl.
MK saksa keele olümpiaad
10. - 12. klassile
- P 08.03 Üleriigiline A. Mattiiseni konkurss
Jõgeval
Bioloogiaolümpiaadi lõppvoor
(gümnaasium)

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- K 25.02 Anne Teigamägi. Taimaa
- N 26.02 Direktsiooni info
- R 27.02 Anne Teigamägi. Kambodža
- E 02.03 Viljar Aro
- T 03.03 Raili Tamm. Keemiaõpetajate talvapäevad
- K 04.03 Mia Rand & Co. HEV-tööst Pärnus
- N 05.03 Direktsiooni info
- R 06.03 Naistepäevajutud

DIREKTSIOONI KIITUS

Linda Kuuseok — õpilaste väga hea ettevalmistuse eest maakondlikuks „Nuputa“ võistluseks.

Merje Oopkaup — õpilaste suurepärase juhendamise eest ühiskonnaõpetuse olümpiaadi piirkondlikuks vooruks.

Sirje Kreisman, Merle Prii — õpilaste suurepärase juhendamise eest maakondlikuks kõnekonkursiks.

Eena Mark, Mari Ausmees, Riina Laanes, Andreas Noor, emakeele ja ajaloo ainekomisjon — toreda EV sünnipäevale

pühendatud aktuste korraldamise eest.

Ingrid Paiste, Madis Kallas, Arne Mägi — EV sünnipäevale pühendatud aktustel esinemise eest.

AARNE MÄGI KÕNE 20. VEEBRUARIL GÜMNAASIUMI-ÕPILASTE AKTUSEL

Alguses oli tühjus. Ei, siiski mitte täielik. Oli lõputu ruum ja nähtamatu Ilmais, kes oli igavesti olemas. Tal oli 100 muud nime, Odaraputajast Ilmavalitsejani. Tohutut tühjuse kuristikku kutsuti haigutavaks tühjuseks ja kaua aega enne Maa loomist sai valmis Ilmapuu, mis ühendas kõiki üheksat maailma.

Ajalugu, mõisted ja arusaamad.

Vabariik 97 sellel 2015. aastal. Need eelpool lausunud mõtted tekkisid minus mõni nädal tagasi Klaipeadas viibides. Olen sellest maast, eriti aga Mažoje Lietuvast, Väikesest Leedust, väga lugu pidanud. Muuseas, leedukeelne Lietuva kõlas veel paarsada aastat tagasi Letuva. Tuhandaastase riiklusega maa, mis oma vabariigi aastapäeva nädal enne meid tähistas. Rännates seal mõtetes oma sõbra Sauliuse ja Romualdasega aastasadade- või isegi tuhandete aastate tagustel aegade Leedus ja ka Eestis, saime aru, kui erinevalt võib teatud sündmusi ja olukordi ajaloos käsitleda. Ka praegu. Teadsime, aga tõdesime seda erinevust jälle.

Kuidas me oleme eestimaalastena, eestlastena püsinud nii väikese rahvana siin, siiani, 21. sajandis, Euroopa Liidus, maailmas? Eesti eurotaluvus tekitab häämingut isegi Euroopa keskpanga ametnikes. Kuidas siis see, muidu pea olematu rahvaarvuga riik suudab teha seda, milleni suuremad vahel ei küüni? Uhkus? Isekus? Oskus kohe kõike innovatiivset käsitleda, võõraid asju ja olukordi omaks võtta, kiirelt uute oludega kohaneda. Kas see on väikeste rahvaste paratamatu väljavaade ajaloo ellujäämise lehekülgedel, sest me ise oleme väikesed, mitte hingelt, vaid arvult. Ja kellele me siis alt ülesse vaatame? Kus on meie kuningad? Mis on meie ellujäämise kood? Või miks me eestimaalased kohe ei oska ega suuda oma kangelasi kummardada. Alati on keegi teine, kes on suurem ja targem ja kelle kõrval peab end ehk pareminigi tundma. Ikka kael kooku ja otsmik vastu põlvi, saame hakkama, see vist aitab. Ja vahel tunneme uhkust, et arvame end olevat paremaid ja targemad kui näiteks mõni muu rahvus või riik.

Vanadele ühiskonnamudelitele lähenetakse täna interdistsiplinaarsest vaatenurgast, toetudes vaid teoreetilistele mudelitele, teooriad ühiskondlikust arengust, nägemused ühiskondade omavahelisest seotusest, aga kes me siis ikka oleme praegu, 21. sajandil?

Viime aega tagasi. Tuhandaasta tagused lood viikingitest, kelle röövretked ulatusid Volgast Ameerikani. Mütoloogia? Viikingite mütoloogia on Norra mütoloogia ning see omakorda parim kirja pandud versioon Teutooni mütoloogiast. Viikingimütüüde päritolupaigaks on hoopis Island. Maailm aga oli lihtsam igal pool, vähemalt meile praegu tundub nii.

Mütoloogial, mis ajaloost meile pärandanud, on olnud võimas mõju meie kujutlusvõimele. Soov olla ise keegi, keda kummardatakse. Ja mida või keda meie kummardame? Kes on meie rahvuse võrdkujud võrrelduna näiteks tuhandeaasta taguste viikingitega? Kus on meie Odin, Thor või Skrymsli?

Me nagu ei oska oma vägilastest lugu pidada. Või kas meil polegi neid? Uhkusega taome endile rinnale, et oleme eestlased ja saarlased? Mereajaloolase Bruno Pao käest sain kunagi ammu aega tagasi teada, kui uhke merevägi oli tuhandeaasta tagustel saarlastel. Vahel armastame öelda, et saarlased olid ka muinasaja viikingid. Jah, ristiusu preester ja kroonik Henricus Lettus, maakeeli Läti Henrik oma ajaloolises kroonikas viitab sellele selgelt. Saaremaa maalinnad on

ehituslikult sarnased skandinaavia samasugustega. Pöide maalinnigi oli enne selle loomist viikingiküla, mida tõendab arheoloogia-professori Marika Mägi tehtud töö Saaremaa muinasajaloo uurimisel. Aga see aeg kõik oli, kunagi tuhat aastat tagasi. Kes me siis oleme? Ja kuskil saadakse meist hoopis teistsi aru, kuskil peab keegi meid ja meie maid siiani enda omaks. Kas järjekordne ohumärk vabariigi järgneva aasta künnisel? Olegem selles olukorras arukad ja tahtkem targemaks.

Me ei taha ju enda ümber rumalust. Ka mina, ei taha enam taluda, teha nägu või elada kaasa arulagedusele, mõtetusele, lollusele, labasusele, maitselagedusele, silmakirjalikkusele... ja pole see mingi poos, tahe olla kõige targem, ilusam või parem. Sellest olen ammu juba üle. Jah, ma tean, et isekus ja kärsitus ei ole inimese parimad vourused, aga ma tean teadvat, mis on millegi väärtus ja kuhu maani keegi võib, just võib, mitte suudab "hüpata". Ma tean, et olen ise valmis selge ja sõnastatud eesmärgi nimel minema, tegema, nutma, surema, naerma, elama, karjuma, paluma. Aga ärgem talugem võltsabitust ja rumalust. Mida tähendab lause mis ma nüüd teen kontekstis, kui mõelda on vaja natukene rohkem, enne, kui teha. Kui antud ülesande lahendamine, lahenduseni jõudmine eeldab natukeneigi mõtlemist, loominguilust. Et üks asi ei lõpe ära, ei jää õhku rippuma sellega, et nüüd on minu töö tehtud või see pole minu asi või mis ma nüüd tean? Või et mis ma vastu saan, sõbralt, naabrilt, riigilt? Võin öelda, kuradile kõik need konjunkturistid, kes arvavad end olevat teisitõtlejad, kes suitsetamise kahjulikkusest kõneledes kleeбивad sigaretipakkidele naeruväärseid loosungeid või koomilisi meditsiiniülesvõtteid, kes suvel ooperit kuulama minnes enne kodus tõsiselt maha istuvad ja mõtleavad – kas ikka peab, aga peab, sest teised lähevad ka, mõelge hästi järele, kõik te vabariigi ametnikud, koolide ja maaelu väljasuretajad, kes te ütlete, et meie riik ei ole nii rikas, et noortele halba haridust anda, mõelge hästi järele, kõik kiibitsesjad ja glamuuriperverdid, kes kordagi pole liinibussiga kas või Kuressaarest Leisi sõitnud. Mõttele hästi järele ka sina, Arne Mägi. Ma tean, et seda kõike on enne mind juba öeldud, mitte ainult kuradile, vaid seda, mida ma just ütlesin.

Vabariik väärib oma inimesi, sellistena, kelleks see vabariik nad kasvatanud on. Sest vabariik, see oleme meie. Tahtkem targemaks, siis on ka meie riik targem.

Head vabariigi aastapäeva!

NELJAS AASTA e 2008/2009

Motoks sobiks lõik Igor Mangi horoskoobist 2009:

Haridusminister on mõistma hakanud, et ütlemine „Nagu jumal taevas, nii kapten laevas” kehtib ka koolidirektori kohta.. Vanadel headel aegadel võrdsustati õpetaja aadliseisusega, õpetajaga vaidlemine oli matsluse tunnus. Õpetaja tähtsus on alati suurem ükskõik millise ministri omast.

Üleriigiline suund nagu oleks olnudki kooli õiguste ja õpetaja autoriteedi suurendamisele.

Taas on august ja õppeaasta ametlik lõpp läheneb. On innovatsiooniaasta ja masuaasta. Kumb peale jääb? Rahadega on suuri- suuri raskusi, aga nii on see kogu maailmas. Meie kooli ruumes korraldab Tallinna Ülikool 3-päevase koolituse teomal „Innovatsioon ja loovus”. Kuidas traditsiooni ja uuendust kokku panna? Kas järgida Aristotelest: „Me oleme see, mida me korduvalt teeme. Suurepärasus ei ole seega tegevus, vaid harjumus” või Marcus Aureliust: „Märka, et kõik on muutuste tulemus, ja harju mõttega, et loodus ei armasta midagi nii palju kui olemasolevate vormide muutmist ja nendest uute loomist”? Tundub, et meie kool on nende mõtete sulatusahi ja aastati muutub vaid koostisosade protsent. Ehk ongi aeg olla taas aktiivsem, algatajama ja avastajama. Ootame oma kahemiljoniprojekti tulemusi - et kas saame luua SÜGi Teaduskooli „Jehuu”. Kui jah, siis on meil käed-jalad tööd täis pikaks ajaks.

Lõppeva õppeaasta tähtsündmus oli kahtlemata kooli 90. juubel. Sügav kummardus kõigi, ja eelkõige direktsooniliikmete ees, et suutsime suursündmust väärilt tähistada. Olid kenad kunsti- ja fotonäitused, oli kena juubelipidu, olid kontserdid... Eriliselt tähtsustan aga nimeliste klasside avamist ja muidugi kringlireise kõigisse koolidesse. Oli tõesti nii, et eesmärk INIMEST VÄÄRTUSTAV KOOL toimus. Ilmselt on aeg pöörata suuremat tähelepanu KOOLI VÄÄRTUSTAVALE INIMESELE — et miks ja kuidas...

Omaette märgiks uuenduste teel sai magnetkaardi juurutamine nii õpilaspileti ja töötoendina kui ka raamatukogu- ja sööklakaardina. Väga meeldis mulle ka lennuraamatu uus arendus.

Ees on üleriigilised võimalikud koolikorralduslikud muutused. Loomulikult peame õigeks oma 12-klasilise kooli samal moel jätkamist ja selle eest võitlemist.

Ees on tööõpetuse kolimine Upale — saab näha, kas ametikooli ruumes tegutsemine on õigustatum.

Ees on järjekordne vilistlaste kokkutulek suvel 2010.

Mida soovida? On teada, et see, millele me tähelepanu pöörame, kasvab. Tasub uurida, mis on meil veel liiga väike.

Sellised mälestused siis ...

Viljar Aro, koolijuht

SAARE MAAKONNA KÕNEVÕISTLUS

17. veebruaril kogunesid Kuressaare raekotta kõnehimulised noored. Meie kooli esindasid põhikoolist Helena Hüüdma 8.Bst (juh Merle Prii) ja gümnaasiumist Sirje Kreismani õpilased Karin Viilup (10.B), Hanna Tuus (12.C), Magnus Kaldjärv (12.C) ja Sander Rang (12.A). Koolidest olid lisaks meile esindatud Kuressaare Gümnaasium, Kuressaare Vanalinna Kool ja Orissaare Gümnaasium.

Teise voo võitsid edasi Helena ja Hanna. Kui I voo võit oli võimalik kodus lõpmatuseni viimistleda ja harjutada, siis II voo võit võeti koostamiseks anti aega pool tundi. Helena pidi kohapeal kirjutama kõne teemal „Kas kool on minu teine kodu?” ning Hanna teemal „Kas traditsioonilisel perel on tulevikku?”

Tulemused jagunesid järgnevalt:

Põhikoolis saavutas esikoha Rebecca Jürisson, Helena pälvis „Vaikse veenvuse“ eripreemia. Gümnaasiumi osas läks Grand Prix Orissaare poisile Taavi Teevetile, Hanna saavutas II koha, Magnus pälvis eneseületuse eripreemia ning Sander realistlikku maailma humoristliku käsitluse eripreemia.

Aitäh osavõtjatele ning õnne võitjatele!

Merle Prii, emakeeleõpetaja

PLAKATIKONKURSS

Eesti Vabariigi 97. aastapäevale pühendatud traditsioonilisel plakatikonkursil osalesid 9.ab ja 12.ac klassid. Konkursi üldteema oli „Eesti Vabariik eile, täna, homme“, täpsema teema valis igaüks ise. Ühe plakati autori(te)ks võis olla kuni kolm inimest.

9. klasside arvestuses olid tulemused järgmised:

- I koht Harles Herman Ojasaar (9.a) — plakat „Eestis saab kino!“
II koht Robin Mäetalu (9.b) — plakat „Eesti suusatamine“
III koht Sõrel Haller ja Liisa Niit (9.b) — plakat „Vaba Eesti nimel“

12. klasside arvestuses olid tulemused järgmised:

- I koht Keidi Õisnurm (12.c) — plakat „Karikatuurne Eesti“
II koht Emma Maltis ja Henrika Trave (12.c) — plakat „Tunne Eesti saatust oma nahal“
III-IV koht Reelika Alba, Milvi Marle Püri ja Eva Maria Veitmaa (12.c) — plakat „Tondiraba jäähall“
III-IV koht Alari Toomsalu ja Sander Õun (12.c) — „Lapsed vahetunnis eile, täna, homme“

Eriauhinnad:

parima erikujulise plakati eest – Kreta Rand ja Triinu Sink (12.c) „Eesti pered“
Eesti tulevikunägu peegeldava plakati eest – Kai Ellik, Johanna Kallas ja Önnela Luhila (12.c) „Eestlased eile, täna, homme“
Kardina taha varjuvat tuleviku-Eestit kujutava plakati eest – Marii Keerd (12.c), Kelli Sepp (12.c) ja Hannes Päll (12.a) „Homme Eesti“

Täname osalejaid ja õnnitleme võitjaid!

Merje Oopkaup, ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja

ÜHISKONNAÕPETUSE OLÜMPIAADI PIIRKONDLIK VOOR

14. veebruaril toimus ühiskonnaõpetuse olümpiaadi piirkonnavoore. Olümpiaadi esikolmik ja meie õpilased esikümnes olid järgmised:

Põhikool (24 osalejat)

1. koht Miikael Tuus 9.b
2. koht Eliise Šmuul Kuressaare Vanalinna Kool

3. koht Liisi Papp Valjala PK
4. koht Karl Viik 9.a
6. koht Liisa Niit 9.b
9. koht Elery Lõhmus 9.a

Gümnaasium (30 osalejat)

1. koht Hannes Päll 12.a
2. koht Hanna Tuus 12.c
3. koht Eva Maria Veitmaa 12.c
4. koht Lauri Leemet 11.c
5. koht Sander Õun 12.c
6. koht Johanna Kallas 12.c
7. koht Magnus Kaldjärv 12.c
8. koht Reedik Sõber 12.c
9. koht Indro Kottise 11.c
10. koht Laura Kriska 12.a

Täname osalejaid ja õnnitleme võitjaid!

Merje Oopkaup, ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja

ILUSAT VABARIIGI AASTAPÄEVA

Pildi autor Iris Tinno, I.B

